

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2016-10-05

Närvarande: F.d. justitierådet Lennart Hamberg samt justitieråden Anita Saldén Enérus och Svante O. Johansson.

Upphandling av vissa kollektivtrafiktjänster

Enligt en lagrådsremiss den 29 september 2016 (Näringsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik,
2. lag om ändring i lagen (0000:000) om offentlig upphandling,
3. lag om ändring i lagen (0000:000) om upphandling inom försörjningssektorerna,
4. lag om ändring i lagen (0000:000) om upphandling av koncessioner.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av departementssekreteraren Louise Berlin.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i lagen om kollektivtrafik

1 kap. 1 §

Paragrafen har ändrats med anledning av att det i lagen ska införas regler om vilka bestämmelser som gäller för dem som är behöriga myndigheter enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70 (EU:s kollektivtrafikförordning). I första stycket anges att denna lag gäller kollektivtrafik på väg, järnväg, vatten spårväg och med tunnelbana. Av författningskommentaren framgår att bestämmelsen är av upplysningskaraktär. Lagrådet föreslår att första stycket och inledningen av andra stycket utformas på följande sätt.

I denna lag finns bestämmelser om kollektivtrafik på väg, järnväg, vatten spårväg och med tunnelbana.

Bestämmelserna avser

1. ansvar för regional kollektivtrafik.....

4 a kap. 7 §

I paragrafen begränsas möjligheten till direkttilldelning av avtal i vissa fall, varvid första stycket avser järnvägstransporter och andra stycket övriga trafikslag. Andra stycket kan lämpligen omformuleras enligt följande.

Direkttilldelning enligt artikel 5.4 i EU:s kollektivtrafikförordning är tillåten endast om det årliga genomsnittsvärdet av avtalet uppskattas till ett belopp motsvarande högst 500 000 euro och avser annat än kollektivtrafik på vatten.

8 §

Paragrafen avser att begränsa möjligheten till att dela upp avtal på ett sådant sätt att direkttilldelningsreglerna blir tillämpliga.

Bestämmelsen kan lämpligen utformas i närmare anslutning till 5 kap. 7 § lagen om upphandling av koncessioner, enligt följande.

En upphandling får delas upp så att bestämmelserna i 6 § inte blir tillämpliga endast om en sådan uppdelning är berättigad av objektiva skäl.

11 §

I paragrafens första stycke finns anvisningar om vad som i vissa fall av direkttilldelning ska gälla enligt angivna bestämmelser i lagen om upphandling av koncessioner. I tredje stycket 3 anges om skyldigheten att ersätta skada, att det som anges i nämnda lag i stället ska gälla den behöriga myndighet som inte följt vissa artiklar i kollektivtrafikförordningen.

Syftet är uppenbarligen att skadeståndsskyldighet ska inträda när vissa regler inte har följts. Däremot är inte avsikten att reglera vem skadeståndsskyldigheten träffar. Lagrådet föreslår mot denna bakgrund att tredje stycket 3 utformas enligt följande.

3. 16 kap. 20 § om skyldigheten att ersätta skada i stället gälla om artikel 5.2 eller 5.5 i EU:s kollektivtrafikförordning, i den ursprungliga lydelsen, inte följts.

5 kap. 3 §

Paragrafen anger i vilka situationer tillsynsmyndigheten får meddela förelägganden och förbud. I förslaget justeras bestämmelsen med hänsyn till att tillsynen avser även att artikel 7.1 i kollektivtrafikförordningen har följts. Härvid har tillämpningsområdet preciserats.

Emellertid kan det ifrågasättas om bestämmelsen enligt förslaget medger att ett föreläggande beslutas för det fall en begäran enligt 2 § inte efterlevs. Någon sådan begränsning synes inte ha varit avsedd.

Lagrådet föreslår därför att bestämmelsen utformas enligt följande.

Den tillsynsmyndighet som avses i 1 § får meddela de förelägganden och förbud som behövs för efterlevnaden av

1. 1–4 kap. och de föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser,
2. 2 §, samt
3. artikel 7.1 i EU:s kollektivtrafikförordning.

Följs detta förslag medför det en följdändring i 6 kap. 3 § eftersom orden "2 och" då kan tas bort i den bestämmelsen.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.